Quelle: http://manuscripta.at/?ID=31625
Copyright: Zwettl, Zisterzienserstift

licet nos metipsos plerique circumlatrent. sufficiet
ut si quis ex his hec legerit, et agnoverit erubescat.
Nam si irascetur, de se ipse dictum fatebitur, cum fortasse
nos de aliis senserimus. Nos refugimus autem. ut si qui
eiusmodi sunt, nos quoque cum tali viro oderint. Illud facile
confido omnibus sanctis opusculum istud gratum fore. De ce
tero si quis hec infideliter legerit ipse peccabit. Ego mihi
conscius sum me rerum fide et amore Christi impulsum
ut scriberem, manifesta exposuisse, vera dixisse. pa
ratumque ut spero habebit a deo premium. non quicumque
legerit, sed quicumque crediderit.

Incipit epistola ad eusebium presbiterum postea episcopum

Hesterna die cum ad me plerique monachi
venissent, inter fabulas iuges, longumque sermo
nem mentio incidit libelli mei quem de vita beati viri
martini edidi. studioseque eum a multis legi libentis
sime audiebam. Interea indicatur mihi dixisse quendam ma
lo spiritu suscitatum, cur martinus qui mortuos suscitas
set, flamas domibus depulisset, ipse nuper adustus in
cendio periculose fuisset obnoxius passioni. O istum quisquis
est. miseriam iudeorum in verbis eius perfidiam et dicta cog
noscimus. qui in cruce positum dominum his vocibus increpabant.
Alios salvos fecit, se ipsum non potest salvum facere.
Vere plane iste quicumque est si illis temporibus natus
esset, in dominum hac voce dicere potuisset. qui simili sententia
dominum blasphemat exemplo. Quid ergo quisquis es? Marti
nus ideo non potens, ideo non sanctus, quia est periclitatus incendio?
O beatum et per omnia similem apostolis etiam in his conviciis vi
rum. Nempe hoc et de paulo gentiles cum vipera mo
mordisset sensisse referuntur. Hic homo debet homici
da esse, quem salvum factum de mari fata vivere non sinunt.
At ille excussa vipera in ignem, nichil mali patiebatur.
Illi autem subito casurum et repente moriturum eum puta
bant. Sed cum viderent nichil mali contingere ei, con
vertentes se dicebant eum deum esse. Alioquin vel horum ex
emplo omnium mortalium infelicissime perfidiam
tuam coarguere ipse debueras. ut si tibi scandalum mo
verat quod martinus flamma ignis videbatur adtactus,
hoc rursum ad merita illius et virtutem referres quod circum
septus ignibus non periisset. Agnosce enim miser, agnosce
quod nescis. omnes fere sanctos magis insignes periculorum
suorum fuisse virtutibus. Video quidem petrum fide poten
tem rerum obstante natura mare pedibus supergres
sum et instabiles aquas corporeo pressisse vestigio.
sed non ideo minor mihi videtur gentium predicator, quem
fluctus obsorbuit, et per triduum totidemque noctes emer
gentem e profundo unda restituit. atque haut scio
an pene plus fuerit vixisse in profundo, an supra
maris profunda transisse. Sed hec tu ut arbitror stulte
non legeras. aut lecta non audieras. Neque enim absque di
vino consilio istiusmodi exemplum beatus evangelista sacris
litteris protulisset. nisi ut ex his humana mens erudiretur.
naufragiorum aut serpentium casus periculi. et sicut apostolus
refert, qui nuditate, fame, latronumque periculis gloriatur.
omnia hec sanctis hominibus ad perpetiendum quidem esse
communia. sed his tolerandis perpetuam semper victorum
fuisse virtutem. dum positi in temptamentis patientes
semper invicti, tanto fortius vincerent, quanto gravius
pertulissent. Unde hoc quod ad martini infirmitatem vo
catur, plenum est dignitatis et glorie. siquidem periculosissi
mo casu temptatus evicerit. Ceterum omissum hoc
a me in libello illo quem de vita illius scripsimus nemo
miretur. cum ibidem sim professus me non omnia illius facta
complexum. quia si prosequi universa voluissem, inmensum
volumen legentibus edidissem. Neque enim sunt tam parva
que gessit, ut omnia potuerint comprehendi. Sed tamen
hoc de quo questio incidit latere non patiar. et rem
omnem ut gesta est referam. ne forte inconsultum hoc
quod ad vituperationem beati viri poterat obponi pre
misisse videamur. Ubi edificium in quo sanctus Martinus dormivit incenditur

Cum ad dyocesim
quandam pro sollempni consuetudine sicut episcopis
visitare ecclesias suas moris est, media fere martinus
hyeme venisset, mansionem ei in secretario ecclesie cle
rici paraverunt. Multumque ignem stabant iam pertenuique
pavimento subdiderunt. lectum ei plurimo stramine
extruxerunt. Deinde cum se martinus cubitum collocasset,
insuetam molliciem strati male blandientis horrescit.
quippe qui nuda humo uno tantum cilicio superiecto
accubare consueverat. Itaque quasi accepta permotus
iniuria stramentum omne proiecit. casu super fornacu
lam partem palee illius quam removerat aggessit.
ipse ut erat moris nuda humo lassitudine itineris
urgente requievit. Ad mediam fere noctem per interruptum
ut supra diximus pavimentum ignis estuans arescen
tes paleas adprehendit. Martinus somno excitatus
re inopinata ancipiti periculo et maxime ut refe
rebat diabolo insidiante atque urgente preventus
tardius quam debuit ad orationis confugit auxilium.
Nam erumpere foras cupiens, cum pessulo quod ostio
obdiderat diu multumque luctatus, gravissimum circa se
sensit incendium. adeo ut vestem qua indutus erat
ignis assumpserit. tandem in se reversus non in fuga
sed in domino esse presidium, scutum fidei et orationis arripi
ens, medius flammis totus ad dominum conversus incu
buit. Tum vero divinitus igne submoto in gyro s